

Trolletalen 2019

"YES. Endelig er det min tur. Det var på tide! Hvorfor var de så længe om at spørge mig?"

Det var dét, jeg tænkte, da jeg for et år siden blev spurgt, om jeg ville være årets Trolletaler.

Jeg begyndte straks at forestille mig det hele.

Hvordan jeg står på prædikestolen i kirken, svagt oplyst af skæret fra prædikestolens lampe, og er i gang med at holde en brandtale.

En brandtale, der holder alle jer i et jerngreb, mens Herluf og Birgittes ånder svæver over os under kirkens tag og lytter til mine kloge ord.

Så I kan måske forestille jer, at det var en rimelig flad fornemmelse, da Rektor kontaktede mig, og fortalte, at der var konstateret skimmelsvamp i Kirken, og at årets Trollemorgen derfor ville blive flyttet til Agoraen.

Skimmelsvamp?

Agoraen?

Er det ikke den gamle Helenhal?

Sportshallen, hvor vi spillede basketball hver aften, og hvor man helst ikke skulle komme for tæt på omklædningsrummet, da dén dér stank af sure sokker plantede sig solidt i næseborene og gerne blev der den næste nats tid.

Men det var ikke det værste. Slet ikke faktisk.

Det værste var, at Herluf og Birgitte ikke ville høre min tale.

Jeg er fra Island, og vi islændinge er rimeligt overtroiske. Vi tror på ånder. Vi tror på alfer. Vi tror på mere mellem himmel og jord. Og én ting ved vi med sikkerhed; der er ingen chance for, at Herluf og Birgitte svæver over Helenhallen. De bliver i Kirken. Skimmelsvamp eller ej.

Hvad gør vi så?

"Jamen", sagde min datter Freya på 12: "du kan da sende en Snap, lave en Instagram Story eller optage en fed Youtube video af din tale."

"Ej", tænkte jeg, "Det er for nemt. For hurtigt. For kækt."

I stedet fik jeg tanken: Hvad med at skrive et brev?

Et brev er personligt, og så er det jo et solidt og gammeldags håndværk, som Herluf og Birgitte kender til.

Desuden er det tegn på, at du har gjort dig umage. Mere umage, end når du poster et billede med det rigtige filter på Instagram.

Næh, et brev dét holder. Og så er det en god ide, når nu vi ikke er i kirken, for så kan jeg lægge det til Herluf og Birgitte derovre bagefter. I kirken ved jeg, at deres ånder kommer forbi engang imellem.

Bare kald mig åndssvag og overtroisk – men jeg har jo sagt, at sådan er vi islændinge.

Breve er desuden tæt forbundet med min tid på Herlufsholm. Sidst jeg tog en pen frem for at forvandle det blanke papir til et brev var faktisk dengang, jeg selv gik her på Skolen. Det var her, jeg lærte det. Jeg skrev nemlig hjem til min mor og mormor hver eneste uge, de første to år, jeg var her.

Jeg blev sendt hertil i 8. klasse fra min islandske legeplads Akureyri, fordi mine forældre syntes jeg var lidt af en rod. Den daværende rektor Gert Olsen havde fortalt dem, at Herlufsholm nok skulle få rettet mig op.

Pludselig stod jeg her, som den rod jeg var – men nu rodløs – stort set uden at kunne tale dansk og med en drenget energi som en islandsk gejser. Her skulle jeg lære at tæmme mine udbrud.

Jeg blev vist til en seng ved vinduet på sovesalen i skolebygningen Vest, hvor jeg oven i købet skulle dele hummer med 3 andre drenge.

Det var noget af et chok. Jeg følte mig som en fri fugl, der pludselig var låst fast i et bur.

Der var klare rammer,
faste skemaer,
provokerende præfeker, der gav "pedere",
og det tog adskillige ladbyture, før jeg lærte at rede min seng.

Det var den slags ting jeg skrev hjem om med pen på papir. For ud over et månedligt telefonopkald fra skolens eneste mønttelefon herude foran i Vylen, var breve min eneste kontakt med dem derhjemme. Og vi havde aftalt, at jeg skulle være her i ét år.

Da det år var ved at være gået i slutningen af 8. klasse, havde jeg den månedlige telefonsamtale min mor. Jeg kan huske, at hun sagde: "Nå, nu er det snart slut, er du så småt begyndt at pakke ned?"

"Tjaa", sagde jeg, og kiggede rundt omkring mig. Det var en lys søndag aften i maj. Jeg havde tilbragt dagen på Skolen med mine nye venner, som jeg jo var sammen med 24 timer i døgnet, og jeg måtte konstatere, at der ikke findes noget skønnere sted end Herlufsholm i maj.

Jeg indså pludselig, at jeg havde fået et nyt hjem.

Det endte derfor med, at 8. klasse gled in i 9. klasse, som blev til 1. g og pludselig var jeg student fra Herlufsholm med utroligt mange breve på CV'et.

Breve er altså – af mange grunde – vejen frem.

Jeg har – selvfølgelig - som enhver god TV-kok, snydt lidt hjemmefra og lavet dette udkast, som jeg lige vil læse for jer, før det ender ovre i kirken.

”Kære Birgitte og Herluf”

Beklager, at det er lidt længe siden sidst. Der har været meget om ørerne.

Jeg ved, at det ikke er nogen undskyldning, men tiden tikker utaknemmeligt af sted, og lige pludselig er der gået dage, uger, måneder og ja... for mit vedkommende er der nu gået næsten 34 år, siden jeg var her på skolen.

I ved det måske ikke, Herluf og Birgitte, men breve er et efterhånden sjældent fænomen.

Til gengæld findes der Skype og Messenger. To geniale koncepter, der gør det muligt at se hinanden, mens man taler.

Og så poster de unge mennesker billeder på Instagram eller sender en Snap, når de vil vise verden, hvad de har gang i.

Jeg synes, at den digitale udvikling er fantastisk, den giver masser af muligheder. Men den fører også et højt tempo med sig. Derfor skal man huske at trække vejret dybt, gøre sig umage og turde tage sig tiden til at være grundig.

Jeg prøver at fortælle mine børn, Magnus, Malene og Freya - at de skal have et åbent sind,

at de skal tænke stort, men også dybt

– og så skal de lære at kode.

Men altså, jeg er deres far, så jeg er nok den sidste de lytter til.

Verden har virkelig gennemgået en stærk teknologisk udvikling, siden I skabte Herlufsholm i 1565.

I syntes sikkert også, det gik stærkt med udviklingen dengang. I sagde sikkert også; ”det er aldrig gået så stærkt som nu.” Og dem omkring jer sagde sikkert også, at verden var et usikkert sted, og at den nok snart ville gå under.

Det gør vi stadig!

Der er kommet noget, der hedder fake news, hvor propaganda forklædt som nyheder spreder sig på de sociale medier. Det er så ekstremt, at mange mener, at USAs præsident kom til magten pga. fake news.

Det er vores frygt og vores laveste instinkter, der bliver spillet på.

Men der er heldigvis stadigvæk nogle, der kan holde hovedet koldt, og vise os, at verden faktisk aldrig på noget tidspunkt i verdenshistorien har været bedre for mennesket.

Dog er de der stadig – dommedagsprofeterne.

Som regel er deres agenda at male et forfærdeligt billede, hvor verden er ved at gå under, men hvor deres løsning lige præcis er sagen. Det er som regel noget fis.

Måske er det på grund af dommedagsprofetierne, der lurker i alle kroge.

Måske ikke.

Men det virker som om, at vi mangler noget at tro på.

Det er ikke længere cool at være kristen.

Folk her i den vestlige verden søger noget andet.

Der er efterhånden mange 'ismer, og det bekymrende er, at det ofte gælder om at pådutte andre bestemte holdninger. Der er blevet begået meget ondt i godhedens tegn.

Jeg håber derfor, at de unge mennesker holder hovedet koldt, når det går hedt for sig. At de holder fast i vigtigheden af friheden for det enkelte menneske.

Jeg ved godt, at vi alle sammen lever for vores fællesskaber, men det må ikke gå udover den enkeltes frihed. Vi har oplevet nazismen og kommunismen, hvor det enkelte individ blev ofret for fællesskabets skyld, og vi har set, hvordan det startede med velmenende argumenter og endte i de værste myrderier.

Det må ikke ske igen!

Men Herluf og Birgitte, jeg skriver ikke kun for at berette om, hvordan det står til i verden. Jeg skriver også for at takke jer for at have skabt en skole, som har lært mig de dyder, jeg har brugt hele livet.

Jeg har nemlig tænkt en del over det de sidste 34 år:

"Hvad var det vigtigste, jeg lærte her på Skolen?"

Jeg er kommet frem til, at det er at have ambitioner, at tænke stort – for der er højt til loftet på Skolen –
at gøre sig umage,
arbejde hårdt,
og ikke at give op.

Jeg kan huske, at det begyndte at gå op for mig, da jeg blev spurgt af Næstved Boldklub, om jeg ville spille for dem.

Dengang var Næstved en af Danmarks bedste fodboldklubber, så jeg blev rimelig duperet over tilbuddet.

Ulempen var, at det både gik ud over aftenbordet og 2. LAL.
Jeg spurgte Bjarne Normann, Jacob Normanns far, som var inspektør dengang, om jeg måtte springe bordet og LAL over 3 gange om ugen.

Jeg var rimelig presset, for han var mega streng.

Han gav mig lov på de betingelser, at jeg lavede lektierne udenfor LAL, at jeg fik gode karakterer, og at jeg uanset hvad altid ville spille på skoleholdet.

Så hver gang jeg fik Vyrde måtte jeg gennemgå dem med Normann, og jeg vidste, at hvis karaktererne var dårlige, så fik jeg ikke lov til at spille fodbold for Næstved.

Det var rimelig hårdt at sidde og lave lektier, mens de andre gik på Tanken eller ind til byen.

Og det var rimelig hårdt at skippe aftenbordet tre gange om ugen.

Men det lærte mig trods alt at tage mig sammen.

Hvis jeg ville spille, så var dét betingelserne.
Ikke noget med at pive.

Det hårde arbejde betalte sig!
Jeg nåede mine mål; Jeg fik en professionel kontrakt, jeg spillede i Superligaen og jeg kom endda på det islandske landshold.
Jeg tror endda stadigvæk, at jeg er den, der har flest kampe for Herlufsholms skolehold i løbet af de sidste 50 år☺.

Med studenterhue og fodboldstøvler på, dribblede jeg selvsikkert ind på Handelshøjskolen.

Planen var oprindeligt jura. Jeg skulle være stjerneadvokat!
Men det gik ikke med mine karakterer.

I stedet havde jeg 5 lange år foran mig på et studie, jeg dybest set ikke anede, hvad gik ud på. Og det var ved gud kedeligt.

Videnskabsteori
- makroøkonomi.

Som om man med formler og modeller kan forudse hvordan samfundet udvikler sig.

Men pludselig havde jeg alligevel et bevis for en bestået HA og så vupti en cand. merc. Folk fortalte mig og mine kammerater, at vi var fremtidens virksomhedsledere. Vi skulle være masters of the universe.

Typerne, der tjente kassen og kørte i Porsche, Ferrari, Lamborghini!

Yes, det var fedt!

Meget bedre end det tørre jura-halløj.

Jeg havde en ide om, at det her ville blive en smal sag, især når man havde Herlufsholm i ryggen. Det sværeste ville være at sortere alle de gode tilbud fra.

De kom bare ikke.

Der var ingen tilbud.

Det viste sig, at jeg måtte klare mig selv.

Jeg var nu i konkurrence med andre, som ikke havde været så heldige at gå på Herlufsholm, som ikke havde netværket, som ikke kunne trække gammelherlovianerkortet, men til gengæld var de klogere og havde knoklet mindst lige så hårdt, som jeg selv havde.

Jeg opdagede, at jeg var en cand. merc'er, som godt nok havde gået på Herlufsholm, som godt nok havde nogle særlige venner, men jeg skulle klare mig uden deres hjælp.

Det krævede stadig hårdt arbejde! Hvis jeg ville klare mig skulle jeg bruge den evne, jeg havde tillært her på skolen: nemlig ikke at gi op!

Det lykkedes!

Jeg fik en karriere i media- og reklamebranchen og jeg var endda også direktør for min yndlings-fodboldklub Brøndby IF.

Men det sluttede ikke dér.

I kender nok ikke så meget til nethandel, Herluf og Birgitte, men det seneste jeg har lavet, er en tøjbutik på nettet. Boozt.com hedder den.

Jeg skabte det sammen med en gammel kammerat her fra Skolen; Niels Hemmingsen og et par andre venner.

For knap 8 år siden startede vi butikken op, og jo, vi var pressede i starten. Det var faktisk det sværeste, jeg nogensinde har været med til.

Der var mange nætter hvor vi stirrede ind i skærmen, frem for at se dyner.

Der var masser af bekymrede miner og rynkede bryn.

Det hele så sort ud, igen og igen.

Men vi kæmpede og nægtede at give op.

Det blev sammenholdet, der reddede os.

Dét at vi kendte hinanden og kunne stole på hinanden betød alt. Ligesom det gjorde her på Skolen.

Men selvom I, Birgitte og Herluf, har skabt en skole fuld af sammenhold, så er det også en skole, der har fået ry for kun at uddanne til eliten. Det bliver i hvert fald hele tiden sagt i introen til TV2's udsendelse om Herlufsholm. Da jeg spillede fodbold, var det en grundpræmis, at uden bredde er der ingen elite.

Det samme, synes jeg, gælder i livet.

Og derfor gælder det om at give alle lige muligheder og frihed til at vokse og forfølge sine drømme.

Jeg mener, at du, Herluf, har sagt at bagsiden af medaljen ved at tilhøre den adelige elite er, at så skal man i krig for kongen og fædrelandet. Med privilegier kommer, som du sagde, forpligtelser.

Adelig elite eller ej - forpligtelserne har vi endnu. Der er heldigvis stadig en forventning om, at vi opfører os ordentligt.

At vi passer på de svageste,

At vi tøjler den uhæmmede grådighed.

Og at vi møder mindre privilegerede mennesker med respekt.

Det er også derfor, jeg håber, at ikke alle her fra Skolen går efter CBS med ambitioner om at gøre karriere i den finansielle sektor.

Vi har brug for iværksættere, nogen der piller ved tingene. Nogen skiller dem ad og samler på en ny måde. Nogen, der opfinder ny teknologi, som både kan være med til at forbedre tilværelsen for folk, der lever i fattigdom og løse de udfordringer vi har.

Dét kommer der helt sikkert mere glæde ud af, end bare at læne sig tilbage, nyde udsigten og tælle sine penge.

En sidste ting.

Min gamle klassekammerat her fra skolen, Uffe, er død. Han er den første af flokken fra 8. klasse, der ikke er her mere.

Uffe var lidt af en original. Sendt hertil fra Brasilien, hvor hans far arbejdede.

Han havde det ikke nemt på skolen. Han kæmpede med lektierne og endte med at gå ud efter 10. klasse.

Men han klarede sig alligevel.

Han tog bare en anden vej.

Jeg fik beskeden om Uffes død i en pause mellem to investormøder i New York. Det var Claes, der ringede. Han sagde bare: "Uffe er død".

Efter møderne satte jeg mig på en bar og tænkte tilbage til dengang på skolen.

Mine klassekammerater blev hurtigt mine bedste venner. Vi var altid og hele tiden sammen, og vi knyttede bånd, der aldrig er bristet. Det gik op for mig – dér på den bar - at det var da jeg var 14-15-16 år, at jeg fik mine bedste venner.

Men mon ikke det er sådan for alle?

Nye venner kommer og går, men det er ofte de gamle man holder fast i.

Alligevel er jeg sikker på, at når man har gået på Herlufsholm, holder man mere fast end normalt.

Så tak for at ha' skabt et sted, hvor jeg kunne lære at kanalisere min gejserenergi ind i viljestyrke. Tak for at være med til at gi' mig de venner, som har formet min fremtid. Både personligt og professionelt.

Og selvom dét at trække gammelherlovianerkortet ikke altid er nok ude i den virkelige verden, så er venskaberne herfra altid værd at trække på.

Jeg håber, at I har det godt, Herluf og Birgitte. Jeg ved ikke, hvornår jeg skriver næste gang - eller om der overhovedet er noget der hedder breve til den tid.

Dét vil fremtiden vise...

Kærlig hilsen
Hermann